

מסורת הש"ס

(א) חולין קיט: ב' (ג) [ע"י
תוספות שבת טז: ד"ה
דאמר רב] (ג) ברכות יט.
לעיל יט, (ד) [ב"ב טז:],
(ה) [ד"ה יתיב אחרי ד"ה
הרי], (ו) [ע"י ברי"ף שבע"י
פי על זכ],

הגהות הב"ח

[illegible]

הגהות הגר"א

[א] גמרא גוזרי עליך
נדיב. ג"כ ולא עוד אלא:

לעזי רעש"י

בוליי"ץ. פטריות.

מוסף רע"י

ובלילי שבתות. שהל
מזיין צמחים (דברים יא
יד). אלמלא חוני אתה.
שלא שמך גדולה
וצמחות (ברכות יט).
גורויה עלך נדויה. לפי
שטריים לפני המקום על
עסק גשמים לא כך שלתי
כמה פעמים (סו). או
חברותא או מיתותא. אם
אין לאדם ארבעים נוח לו
שמות (בבא סו).

סדר תעניות אלו פרק שלישי תענית

כג.

תורה אור השלם

1. ענותיכם הטו אלה
 2. ואתוֹתֵיכֶם מִנֵּעַ הַטֹּב
 3. מִמָּוֶלָה: יִמְרֶה ה' וְיִבְרָא
 4. עַל מִשְׁמֶרֶתִי אֶעֱמֹד
 5. וְיִצְרֶנּוּ
 6. וְאֶצְפֶּה לִּרְאוֹת ה' מִדָּר
 7. עַל וְיִהְיֶה אֲשִׁיב עַל
 8. תְּכִיבִתִּי:
 9. תִּבְחָק א' וְאֶפְקֹד
 10. וְיִגְדַּל יוֹדֶךָ:
 11. מְשִׁלֵּן כֹּה
 12. וְתִגְדַּר אֲמוֹר יוֹקֵם ל'
 13. וְעַל דְּרָכֶיךָ נִגְה אִיֹּב:
 14. אֵלֶיךָ כֹּה
 15. שֶׁהִפְסִיל וְתִאֲמַר
 16. אֲנִי וְשֵׁשׁ עֵינַי שָׁב
 17. אֵלֶיךָ כֹּה
 18. שֶׁרֵעֵמָלּוֹת שָׁבוּ ו'
 19. אֵשֶׁב יָצִין עֵינִי
 20. תְּחִלִּית: תְּהִלָּתִי כֹה
 21. וְיִבְרָא

רריו חוואל

[illegible]

רבינו גרשום

בבילוי רבעיות. שאכן בני
אדם מצויים לחזק מפני
אגרת בת מחלת.
נמנחת. נחסכת. צריך אתה
להתנדבות. שטחית דברים
כלפי מלכה. ת"ר פעם
אחת וכו'. היינו (פ"ט)
[פ"א] עצמו מנתנין. עג
ועגה. (ו) צורה. ראינו
לא נמות. כרימא. בשביל
שריטנו לא נמות. שאלו
היו שנים כשני אליהו.
שאין מפתחות לשטר
כיד הקב"ה. לא נמצא שם
שמים מתחלל. ששנצא
מתחלל את שבעות.
משוניתא. סלע. רמכ.
לדלות. אי חברא. שיהא לו
שטר טוב שנהיה לו כבוד.

רינן: דור שהיה אפל. מרוב זעז
 כספסלך. מן המיתה שהצלת עליהם
 מעגל היה מטעער על המקרה הזה:
 היינו כחולמים. כחלום נדמה גלות
 צבל שהיה שזעים שנה: שזעין
 וני צחלמא. צחמיה מי איתא
 דניס שזעין שנין צחלמיה (א) ויש
 אדם יסן שזעים שנה צביה אחת:
 עד שזעין שנין. לא טעין פירא
 צטעינא קמייחא: (א) יסיב. חוני
 המעגל וקא כריך רפתא: הכי גרסי'
 אנה עלמא צחרוצא אשתחיה כי
 היכי דשפלי לי אצחאיה אנה נמי
 אישחיל דצרי: אהדרא ליה משווינא.
 עלמא קציבושיה סין סלע: ואיסיב
 מעינא דאינסי. ולא אשתחיהו תמס:
 רמכי רמכי. וולדי וולדות צאלו השנים
 דניס. מעוברת זכר היתה וחזר וצא
 עליה והולידו: אמר להו. שאל להון
 צו של חוני המעגל קייס הוא:
 נהירנא לן הנך שמעספא. מוגהת
 לנו שמועה זו כאלו למדנוה צחיו
 של חוני המעגל שהיה מפרקה לנו
 ונאמרי לנו יפה יפה: איה צחרוצא
 או מיתוסא. ולא גרסקין הכא
 כחצרי דאיוב אלא צצא צחרא
 (דף טז:) גבי מעשה דאיוב אם
 אין חצירו של אדם נוהגין צו כבוד
 כצחיליה נוח לו שימות. (א) נמי משום
 (א) הנך צריוני לא כתוב צספרינו:
 רפיק צדברא. עודר צשדה:
 לא

גשמי בורות שיחין ומעורות ידרו בועף עד שכל טפה וטפה כמלא פה חבית ושיערו חכמים שאין טפה פחותה מלוג אמרו לו תלמידיו רבי ראינוך ולא נמות כמדומים אנו שאין גשמים יורדין אלא לאפה העולם אמר לפניו לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה ונדרה ידרו כתיקנן עד שעלו כל העם להר הבית מפני הגשמים אמרו לו רבי כשם שהתפללת שידרו כך התפלל וילכו להם אמר להם כך מקובלני שאין מתפללין על רוב הטובה אעפ"כ הביאו לי פר הודאה הביאו לו פר הודאה סמך שתי ידיו עליו ואמר לפניו רבש"ע עמך ישראל שהוצאת ממצרים אינן יכולין ⁽³⁾ לא ברוב טובה ולא ברוב פורענות כעסת עליהם אינן יכולין לעמוד השפעת עליהם טובה אינן יכולין לעמוד יהי רצון מלפניך שיפסקו הגשמים ויהא ריוח בעולם מיד נשבה הרוח ונתפורו העבים וזרח החמה ויצאו העם לשדה והביאו להם כמהין ופטריות ^א שלח לו שמעון בן שטח אלמלא חוני אתה גזרתי עליך נידוי ^א שאילו שנים כשני אליהו שמפתחות גשמים בידו של אליהו לא נמצא שם שמים מתחלל על ידך אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שמתחטא על אביו ועושה לו רצונו ואומר לו אבא הולכני לרחצני בחמין שטפני בצונן תן לי אגוזים שקדים אפרסקים ורמונים ונותן לו ועליך הכתוב אומר ^ב ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך תנו רבנן מה שלחו בני לשכת הגזית לחוני המעגל ^ד ותגור אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור ותגור אומר אתה גזרת מלמטה והקדוש ברוך הוא מקיים מאמריך מלמעלה ועל דרכיך נגה אור דור שהיה אפל הארת בתפלתך ^ה כי השפילו ותאמר גזר דור שהיה שפל הגבהתו בתפלתך ושה עינים יושעי דור ששה בעונו הושעתו בתפלתך ימלט אי נקי דור שלא היה נקי מלסטו בתפלתך ונמלט בבור כפיך מלסטו במעשה ידך הברוין אמר ר' יוחנן כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על מקרא זה ^ו שיר המעלות בשב"ח את שיבת ציון היינו כחולמים אמר מי איכא דניים שבעין שנין בחלמא יומא חד הוה זול באורחא חזייה לההוא גברא דהוה נטע חרובא אמר ליה האי עד כמה שנין טעין אמר ליה עד שבעין שנין אמר ליה פשיטא לך דחייית שבעין שנין אמר ליה ^א האי [גברא] עלמא בחרובא אשכחתיה כי היכי דשתלי לי אבהתי שתלי נמי לבראי יתיב קא כריך ריפתא אתא ליה שינתא נים אהדרא ליה משוניתא איכסי מעינא ונים שבעין שנין כי קם חזייה לההוא גברא דהוה קא מלקט מינייהו אמר ליה את הוא דשתלתיה א"ל בר בריה אנא אמר ליה שמע מינה דניימי שבעין שנין הוא לחמריה דאתיילידא ליה רמכי רמכי אול לביתיה אמר להו בריה דחוני המעגל מי קיים אמרו ליה בריה ליתא בר בריה איתא אמר להו אנא חוני המעגל לא הימננהו אול לבית המדרש שמעניהו לרבנן דקאמרי נהירן שמעתתין כבשני חוני המעגל דכי הוי עייל לבית מדרשא כל קושיא דהוה להו לרבנן הוה מפרק להו אמר להו אנא ניהו לא הימננהו ולא עבדי ליה יקרא כדמבעי ליה חלש דעתיה בעי רחמי ומית אמר רבא היינו דאמרי אינשי או חברותא ^א או מיתותא אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה וכי מצטרך עלמא למיטרא הוה משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי ואתי מיטרא זימנא חדא איצטרך עלמא למיטרא שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דניתי מיטרא אזור לביתיה ולא אשכחוהו אזור בדברא ואשכחוהו דהוה קא רפיק ^ה יהבו ליה שלמא